

การนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
อำเภอปรังค์กู ตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
Internal Supervision of Quality Schools in Sub-Districts
Prang Ku District as Perceived by Teachers
under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3

เข็มมาลา บุตรดาวงค์¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ²

Khemala Buddawong¹, Saksit Khattiyasuwan²

¹Faculty Graduate School, Rajapark Institute

¹Corresponding Author. E-mail: khemala1806@gmail.com

Abstract

This was a mixed-methods research study. The primary objectives were to investigate and compare the process of internal supervision in Quality Sub-District Schools in Prang Ku District, as perceived by teachers under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3. The sample group for the quantitative phase consisted of 106 civil service teachers working in Quality Sub-District Schools in Prang Ku District, under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3. The research instrument used was a five-point Likert scale questionnaire with an overall reliability coefficient of .987. The statistical methods for data analysis included percentage, mean, and standard deviation, while t-test and F-test statistics were employed for hypothesis testing. The study also focused on developing guidelines for the internal supervision process. The target group for this qualitative phase consisted of nine civil service teachers in Quality Sub-District Schools in Prang Ku District, selected through purposive sampling. The qualitative instrument was a structured interview focusing on four key aspects of supervision: (1) studying the current situation, problems, and needs; (2) supervision planning; (3) supervision implementation; and (4) supervision evaluation.

The research findings revealed that:

1. Internal supervision in Subdistrict Quality Schools in Prang Ku District, under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3, was rated at a high level overall. Considering

each aspect, the highest mean score was for supervision planning, followed by supervision implementation. The lowest mean score was for supervision evaluation. 2. A comparison of internal supervision, categorized by educational level and work experience, showed no significant differences, both overall and in each aspect. 3. The proposed guidelines for developing internal supervision include: implementing supervision systematically; using SWOT analysis to thoroughly study the current situation, problems, and needs; jointly preparing a supervision action plan between administrators and teachers; clearly defining roles, operational calendars, and supervision tools; implementing supervision according to the plan with strong teacher cooperation; utilizing appropriate tools; systematically recording results; and conducting continuous evaluation that allows teachers to share feedback, with the findings consistently used for ongoing improvement and development.

Keywords: internal supervision; Affiliated with the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูในสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 106 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่ายของ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .987 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติทีและสถิติเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โรงเรียนมีการดำเนินงานนิเทศอย่างเป็นระบบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู กำหนดบทบาท

จัดทำปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการนิเทศอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานนิเทศตามแผนที่กำหนด ครูให้ความร่วมมือดี มีการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม บันทึกผลอย่างเป็นระบบ การประเมินผลมีความต่อเนื่องเปิดโอกาสให้ครูสะท้อนความคิดเห็นและนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนามนุษย์กับการปฏิรูปการศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องทำคู่กันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 คือการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (Ministry of Education , 2003) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่าการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (Ministry of Education , 2008)

การนิเทศการศึกษาเป็นขอบข่ายงานหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ เป็นแนวทางสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง ตามแนวปฏิรูปการศึกษาและมีความมั่นใจ ความภูมิใจในการปฏิบัติงานเกิดการพัฒนาที่ถาวร (Lamjumjung, J. 2016) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอและเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้การพัฒนาทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การนิเทศภายในโรงเรียนช่วยให้ครูได้รับการพัฒนาตนเอง ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีความพร้อมก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต (Pilapan, S. 2016) การนิเทศภายในเป็นแนวทางที่ผู้นิเทศยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามความคาดหวังของการนิเทศการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักใน ขั้นตอนถือหลักประชาธิปไตยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานเน้นการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและให้โอกาสแต่ละบุคคลการแสดงออกและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ยอมรับฟังและเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์และอยู่ร่วมกันด้วยดีเพื่อความสำเร็จของงาน (Sahunil, N. 2016) จึงถือได้ว่าการนิเทศภายในของสถานศึกษาเป็นความร่วมมือในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยอาศัยความร่วมมือในการทำงานเพื่อให้นักเรียนและครูมีคุณภาพสูงสุดในทุกๆ ด้าน ทั้งพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานความสัมพันธ์และสร้างขวัญกำลังใจ การเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน ครูจะต้องมีการปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศภายในจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนา ปรับปรุงงานต่างๆ เพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น (Suwannasam, J. 2015) และเนื่องจากการนิเทศจากบุคคลภายนอกไม่เพียงพอไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างทั่วถึงการนิเทศภายในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน (Yothee, C. 2015)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งครอบคลุมเขตปกครอง 4 อำเภอได้แก่ อำเภอขุขันธ์ อำเภอปรังค์ภู อำเภอไพรบึงและอำเภอกุสิงห์ จำนวน 196 โรงเรียน การพัฒนาการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ขับเคลื่อนนโยบายให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้กับนักเรียนเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกวิชา (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา. 2566) จากปัญหาดังที่กล่าวมาจะสะท้อนงานด้านวิชาการที่จะต้องมีการยกระดับในการพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด จากการกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และจากรายงานการวิเคราะห์การประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2566 อำเภอปรังค์ภู จุดที่ควรพัฒนาในด้านคุณภาพผู้เรียน คือ การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การแสดงความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการบริหารจัดการยังขาดการดำเนินงานพัฒนาด้านวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน การตรวจสอบและเน้นผู้เรียนอย่างเป็นระบบและการพัฒนาครูและวิชาการมีการพัฒนาอย่างไม่ประสบผลสำเร็จซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการนิเทศภายในที่ส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนลดลง ปัญหานี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษานิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งจะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น ประกอบกับจากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของเขตพื้นที่ พบว่า สถานศึกษาบางแห่งยังไม่สามารถดำเนินการนิเทศภายใน เนื่องจากการปฏิบัติกรนิเทศส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและเวลาในการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้นิเทศอีกทั้งผู้รับการนิเทศขาดความเข้าใจในกระบวนการนิเทศและไม่ได้รับการสะท้อนการนิเทศจากผู้นิเทศ (Sisaket Primary Educational Service Area Office 3 , 2023)

จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษานิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังค์ภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยศึกษาด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และด้านการประเมินผลการนิเทศ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงาน การวางแผนพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังค์ภู ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังค์ภู ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จากข้อมูลที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (นิรุทธ์ นันทมาศวันธา. 2560: 103-106); (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562: 9-13) และ (จรรย์ภรณ์ เรืองเสน. 2563: 5) ซึ่งผู้ศึกษาได้มีการนำตัวแปรที่มีความคล้ายคลึงกันปรับรวมกันสามารถสังเคราะห์และสรุปขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2. การวางแผนการนิเทศ 3. การปฏิบัติการนิเทศ 4. การประเมินผลการนิเทศ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูในสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในอำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 146 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูในสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. 2563 : 48-49) แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนครูในสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 146 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 106 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ทบทวนวรรณกรรม

1. การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูในโรงเรียนอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพพัฒนางานในสถานศึกษาในด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีการวางแผนควบคุมการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันโดยมีเทคนิค วิธีการ เพื่อช่วยเหลือให้ครูกระตือรือร้นและใช้เทคนิคการสอนที่ตอบโจทย์ต่อความต้องการของนักเรียน ทำให้การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลให้การศึกษานักเรียนดีขึ้นกว่าเดิม โดยศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษามี 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ หมายถึง การดำเนินงานโดยเริ่มตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงาน การสำรวจความต้องการของครูผู้สอน ผู้เรียน การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่เป็นปัญหาและสมควรได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ด้านการวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหา มากำหนดเป็นกิจกรรม กำหนดทางเลือกและแนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาโดยมีการจัดทำปฏิทินการนิเทศ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการนิเทศตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการนิเทศ

1.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการนิเทศร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน โดยจะต้องสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการซึ่งมีวัตถุประสงค์และ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในของสถานศึกษานั้น ๆ

1.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ผู้นิเทศ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่สถานศึกษาแต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ นิเทศภายในสถานศึกษา

3. ผู้รับการนิเทศ หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้บริหารดำรงตำแหน่งผู้บริหารจำแนกเป็น 1) ประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 5 ปี 2) ประสบการณ์การบริหาร 5-10 ปี 3) ประสบการณ์การบริหารมากกว่า 10 ปี

5. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนตีประจำตำบล อำเภอปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

6. ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางความรู้สึกของแต่ละบุคคล เป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิด จากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลนั้น เป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

7. กระบวนการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง และพัฒนาการทำงานของบุคลากร ให้เกิดความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาคน งาน และคุณภาพโดยรวม

8. โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีการจัดการ การศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนในอำเภอปรางค์กู่

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ ควบคุม กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตบริการ 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอขุขันธ์ อำเภอปรางค์กู่ อำเภอไพรบึงและอำเภอภูสิงห์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนด วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังค์กู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังค์กู ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการณ์และด้านการประเมินผลการนิเทศ จำนวน 40 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาจำนวนเฉลี่ย (\bar{x}) และ ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติทดสอบที (t-test)
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe Comparison)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ หาค่าโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) สถิติที (t-test) 2) สถิติเอฟ (F-test) และ 3) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe Comparison)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังค์กู ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษาสภาพ

ปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ 3) ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศ 4) ด้านการประเมินผล การนิเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Method) นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในรูปของข้อความ โดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping) และนำเสนอเป็น ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังคู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังคู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

Table 1 Means and Standard Deviations of Internal Supervision Processes in Quality Sub-district Schools, Prang Ku District, under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3: Overall and by Aspect.

การนิเทศภายในโรงเรียนตีประจำตำบล อำเภอปรังคู้	n = 106		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	4.43	0.49	มาก
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.47	0.50	มาก
3. ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศ	4.44	0.53	มาก
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.39	0.58	มาก
รวม	4.43	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังคู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติการณ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า มีการกระจายของข้อมูล อยู่ระหว่าง 0.49 – 0.58 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังคู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรังคู้ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

Table 2 Comparison of Internal Supervision in Quality Sub-district Schools, Prang Ku District, as Perceived by Teachers under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3, Classified by Educational Attainment: Overall and by Aspect.

การนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล อำเภอปราสาท	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	4.42	0.50	4.47	0.50	-.410	0.68
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.47	0.51	4.47	0.47	-.050	0.96
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.45	0.52	4.39	0.54	0.53	0.59
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.40	0.60	4.36	0.53	0.27	0.78
รวมเฉลี่ย	4.43	0.51	4.42	0.49	0.10	0.91

จากตารางที่ 2 พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โรงเรียนมีการดำเนินงานนิเทศอย่างเป็นระบบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู กำหนดบทบาท จัดทำปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการนิเทศอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานนิเทศตามแผนที่กำหนด ครูให้ความร่วมมือดี มีการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม บันทึกผลอย่างเป็นระบบ การประเมินผลมีความต่อเนื่องเปิดโอกาสให้ครูสะท้อนความคิดเห็นและนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ผลการศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา และโรงเรียนกำหนดเกณฑ์การประเมินผลในการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ จริยาภรณ์ เรืองเสน (2563: 59) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ โสภณ ลำเนา, มิตรภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2565:255-256) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะ ความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายใน ไม่ว่าจะในระดับการศึกษาหรือประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้รับข้อมูลในแบบเดียวกัน ทำให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทรัตน์ คงคะชาติ (2564: 114) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ภิชาวิชัย ยางงาม (2564: 66) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงานและวิทยฐานะ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 พบว่า วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ผลการสัมภาษณ์ ครูในสถานศึกษา โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 9 คน มีแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โรงเรียนมีการดำเนินงานนิเทศอย่างเป็นระบบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู กำหนดบทบาท จัดทำปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการนิเทศอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานนิเทศตามแผนที่กำหนด ครูให้ความร่วมมือดี มีการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมบันทึกผลอย่างเป็นระบบ การประเมินผลมีความต่อเนื่องเปิดโอกาสให้ครูสะท้อนความคิดเห็นและนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุปผล

ผลการศึกษาเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปรางค์กู๋ ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

2. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ

3. เปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

3.1 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โรงเรียนมีการดำเนินงานนิเทศอย่างเป็นระบบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู กำหนดบทบาท จัดทำปฏิทินการดำเนินงานและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการนิเทศอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานนิเทศตามแผนที่กำหนด ครูให้ความร่วมมือดี มีการใช้เครื่องมือที่เหมาะสม บันทึกผลอย่างเป็นระบบ การประเมินผลมีความต่อเนื่องเปิดโอกาสให้ครูสะท้อนความคิดเห็นและนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1. ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอปราสาท ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ควรมีการส่งเสริมและพัฒนา ดังนี้

1.1 ด้านการประเมินผลการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสังเคราะห์ผลที่เกิดจากการนิเทศภายในที่ประสบความสำเร็จ และผู้บริหารควรรายงานผลการประเมินการนิเทศภายในและแจ้งให้ครูในโรงเรียนทราบทุกครั้ง โดยทั่วกันและจะต้องมีการจัดทำข้อมูลการนิเทศภายในให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบันเพื่อสะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา

1.2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โรงเรียนควรมีการประมวลทางเลือกเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการแก้ปัญหา โดยมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการโดยใช้ (SWOT Analysis) เป็นประจำทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการวางแผนการนิเทศ โรงเรียนควรมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ โดยแต่งตั้งคณะทำงานและมอบหมายหน้าที่ชัดเจน

1.4 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ โรงเรียนควรมีการจัดระบบการปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนไม่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงงานนิเทศอยู่เสมอ โดยผู้บริหารคอยกำกับติดตามการนิเทศภายในทุกขั้นตอนตามกระบวนการนิเทศ นำเสนอปัญหาที่พบและร่วมกันวางแผนแก้ไข

1.5 ด้านการประเมินผลการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสังเคราะห์ผลที่เกิดจากการนิเทศภายในที่ประสบความสำเร็จ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รับฟังความคิดเห็นผู้บริหารและครูร่วมตรวจสอบรายงานผลการประเมินการนิเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลการศึกษานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ผู้ศึกษาจึงมีแนวทางในการเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควบคู่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

2. ควบคู่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลการนิเทศภายใน โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

องค์ความรู้ใหม่

การมีส่วนร่วมและพัฒนาอย่าง
ต่อเนื่อง

กระบวนการนิเทศภายใน

1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ

ภาพที่ 1 คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

The Quality of Teachers' Learning Management under the Sisaket Primary Educational Service Area Office 3

การนิเทศภายในที่ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการอย่างเป็นระบบจะช่วยยกระดับคุณภาพการสอนของครู ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและทำให้โรงเรียนพัฒนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

References

- Lamjumjung, J. (2016). **Guidelines for Internal Supervision Coaching for Schools Under the Secondary Educational Service Area Office 24**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Mahasarakham: Mahasarakham University.

-
- Lumpao, S., Phumklom, M., & Ruamchomrat, P. (2022). **Guidelines for Internal School Supervision for Schools Under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1**. Master of Education Thesis in Educational Administration and Management. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Ministry of Education. (2003). **Academic News**. Year 2 (Issue 5). Bangkok: Agricultural Co-operative Federation of Thailand Printing Operations.
- Ministry of Education. (2008). **Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)**. Bangkok: Agricultural Co-operative Federation of Thailand Printing Operations.
- Nanthamatwangnara, N. (2017). **A Model of Effective Internal School Supervision for Schools Under the Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1**. Doctoral Dissertation. Bangkok: North Bangkok University.
- Nantarat Khongkhachat. (2021). **A Study of Internal Supervision Conditions in Schools under the Office of Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 1**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Nakhon Sawan: Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Office of the Basic Education Commission. (2019). **Guidelines for Integrated Area-Based Supervision to Improve Educational Quality towards Class-Based Internal Supervision for Enhancing Student Quality**. Bangkok: Supervisory Unit, Office of the Basic Education Commission.
- Pilapan, S. (2016). **The Relationship between Internal Supervision and the Effectiveness of Teachers' Learning Process Management in Schools under the Office of Primary Educational Service Area**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Nakhon Sawan: Nakhon Sawan Rajabhat University.
- Pichawit Yangngam. (2021). **Internal Supervision Processes in Banharnjamsaiwitthaya 3 School**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Bangkok: Silpakorn University.
- Ruengsen, J. (2020). **Guidelines for Developing Internal School Supervision Processes for Educational Opportunity Expansion Schools Under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Kamphaeng Phet: Kamphaeng Phet Rajabhat University.
- Suwannasam, J. (2015). **Development of a Manual for Covenant Internal Supervision at Mattayom Phatcharakitiyapa 3 School Surat Thani**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Surat Thani: Suratthani Rajabhat University.
- Sahunil, N. (2016). **Development of Guidelines for Participatory Internal Supervision in Schools Under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2**. Master of Education Thesis in Educational Administration. Mahasarakham: Mahasarakham University.
-

Silpcharu, T. (2020). **Research and Statistical Data Analysis with SPSS and AMOS.** (18th ed.). Bangkok: S.R. Printing Mass Products.

Sisaket Primary Educational Service Area Office 3. (2023). **Strategies, Strategic Indicators, and Development Guidelines.** Retrieved October 30, 2024, from <https://ssk3.go.th/web>.

Yothee, C. (2015). **Development of a Participatory Internal Supervision Model for Schools Under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 3.** Master of Education Thesis in Educational Administration. Mahasarakham: Mahasarakham University.